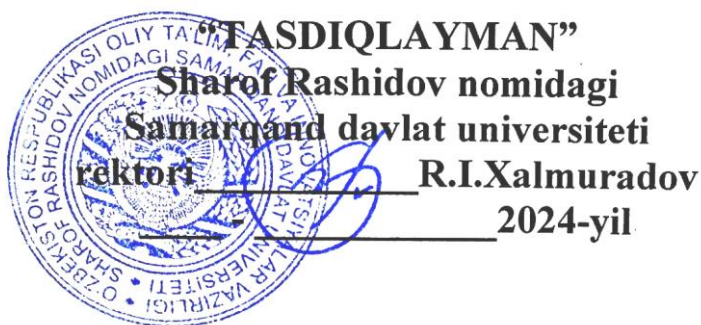

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLYI TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI**

**11.00.05 – ATROF-MUHITNI MUHOFAZA QILISH VA TABIIY
RESURLARDAN OQILONA FOYDALANISH IXTISOSLIGI BO‘YICHA
TAYANCH DOKTORANTURAGA KIRISH SINOV LARI UCHUN
MUTAXASSISLIK FANLARIDAN**

DASTUR VA BAHOLASH MEZONI

Samarqand – 2024

Annotatsiya:

Dastur 11.00.05 – Atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish ixtisosligiga tayanch doktoranturaga kiruvchilar uchun 70530402 – Geografiya (o‘rganish obyekti bo‘yicha) mutaxassisligining 2022-yilda tasdiqlangan o‘quv rejasidagi hamda 5A141101 – Hidrologiya (o‘rganish obyekti bo‘yicha) mutaxassisligining 2019-yilda tasdiqlangan o‘quv rejasidagi asosiy fanlar asosida tuzildi.

Tuzuvchilar:

Eshquvvatov B.B.	–	SamDU, Geografiya va tabiiy resurslar kafedrasini mudiri, geografiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sabirova N.T.	–	SamDU, Geografiya va tabiiy resurslar kafedrasini dotsenti, geografiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Dastur Geografiya va ekologiya fakultetining 2024-yil 27-sentabrdagi 2-sonli Kengash yig‘ilishida muhokama qilingan va tasdiqlashga tavsiya etilgan.

KIRISH

11.00.05 – Atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish ixtisosligi – “O‘zbekiston landshaftlari va tabiiy geografiasining atrof-muhit holatini o‘rganish, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish”, “Landshaftlarning geokimyoviy xususiyatlarini aniqlash, landshaft-geokimyoviy jarayonlarni, arid zona elementlarining migratsiyasini o‘rganish va modellashtirish, tuproq-geokimyoviy va tabiiy geografik xaritalarini yaratish”, qishloq xo‘jaligi ekinlarni zararkunanda va kasalliklardan himoya qilish, organizmlarning tur tarkibini to‘g‘ri aniqlash, ularning biologiyasi va ekologik faktorlarga talablari, rivojlanishi, tarqalishi va boshqa ma‘lumotlarga ega bo‘lish va shular asosida qishloq xo‘jalik ekinlarini himoya qilishning samarali usullarini bilish va ularni to‘g‘ri muddatlarda qo‘llash lozim bo‘ladi. Tayanch doktoranturaga kiruvchilar uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikmalar, gidrometeorologie, geografik, geofizik va geokimyoviy jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarash shakllangan bo‘lishi lozim. Shuningdek, ilg‘or pedagogik texnologiyalardan foydalangan holda bilimlarni oshirish va ko‘nikmalari mavjud bo‘lishi kerak.

11.00.05 – atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish ixtisosligi bo‘yicha tayanch doktoranturaga kiruvchi da‘vogarlar uchun 70530402 – Geografiya (o‘rganish obyekti bo‘yicha), 5A141101 – gidrologiya (o‘rganish ob‘ektlari bo‘yicha) magistratura mutaxassisligi o‘quv rejasiga asosan 5 ta ixtisoslik fanlari bo‘yicha: “Geotizimlar haqida ta‘limot”, “Global va regional geoeologik muammolar”, “Tabiatdan foydalanish strategiyasi”, “Sug‘oriladigan yerlar gidrologiyasi va gidrokimyosi” va “Iqlim o‘zgarishining gidrologik sharoitga ta‘siri” fanlaridan savollar bazasi shakllantirilgan.

Bu fanlar o‘z negizida qamrab olingan ma‘lumotlar quyida batafsil keltirilgan.

Geotizimlar haqida ta‘limot fani bo‘yicha:

Geografik tizimlar haqidagi ta‘limotning maqsadi va vazifalari, ta‘limotning yuzaga kelishi. Geotizimlar haqidagi ta‘limotning mantiqiy asoslari. Geotizimlar va ularning ko‘lamlari. Geotizimlarda modda almashinishi. Geotizimlarning mezonlari. Geografik tizimlar va ekologik tizimlar, ularning o‘zaro nisbatlari, farqlari va o‘xshashliklari. Geografik tizimlar haqidagi ta‘limot bilan ekologiyaning o‘zaro aloqadorliklari. Geografik tizimlarni tasniflash prinsiplari. Tasniflashning umumiy qoidalari. Biogeotsenozlar va fatsiyalar. Geom va geomer tushunchalari. Geoxora tushunchasi. Geoxoralarning tasnifiy birliklari. Geotizimlar evolyusiyasi va dinamikasi. Geotizimlarning holatlari. Geotizimlarning o‘zini-o‘zi sozlab turishi, qismlararo aloqadorliklari. Epifatsiya va epigeom tushunchalari. Geotizimlarning yoshi, invariant tushunchalari va ularni o‘rganishning ahamiyati. Geotopologiya va uni boshqa fanlar bilan aloqalari. Geotopologiyaning ob‘ekti. Topologik ko‘lamdagi geoxoralarni tahlil qilish. Topogeoxoralar va ularning tasnifi. Regional ko‘lamdagi geotizimlarni tadqiq qilish masalalari. Regional geotizim tushunchasi. Uning asosiy ko‘rsatkichlari. Regional tabiiy geografik tahlil

va taksonomiya masalasi. Planetar ko'lamdagi geotizim. Geotizimlarni landshaft xaritalarida aks ettirish masalalari. Geotizimlarni xaritaga tushirishning umumiy masalalari. Landshaft xaritasining legendasini tuzish. Geomerlarning areallari haqidagi tushunchalar. Geoxoralarni xaritaga tushirish. Geografik prognoz masalasi. Geotizimlardan to'plangan axborotlarning amaliy geografiyadagi ahamiyati. Geotizimlar nazariyasi va iqtisodiy geografiya.

Tabiatdan foydalanish strategiyasi fani bo'yicha:

Tabiatdan foydalanish strategiyasi fanining asosiy maqsadi va vazifalari, nazariyasi, prinsiplari va asosiy konsepsiyalari. Tabiat va inson jamiyati, ularning bir butun hosila ekanligi. Insonning tabiatdan foydalanishi, Insonning tabiatga ta'siri, uning turlari. Insonning tabiatga ta'sirining oqibatlari. Tabiatning ifloslanishi, texnogen tabiiy muhit. Tabiatdan foydalanishning geografik asoslari. Standartlar, monitoring, modellashtirish, audit o'tkazish va boshqaruv. Geografik monitoring. Distotsion (aero va kosmos suratlarini) usullardan foydalanish. Monitoring turlari (biosfera, Yer, suv, havo, geokologik monitoring va x.k), monitoring klassifikatsiyasi (global, regional, lokal), Tabiiy geografik jarayonlarni oldini olish. Tabiatdan foydalanishning maqsad va istiqbollari. Tabiatdan foydalanishda qo'yiladigan maqsadlar: iqtisodiy, sog'liq va gigiena, nafosat (estetika), ilmiy, turizm va sayohat, tarbiyaviy maqsadlari. Fan va texnikaning rivojlanishi bilan tabiatdan foydalanishda ro'y bergan o'zgarishlar. Tabiatdan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari. Insonning tabiatga ta'siri turlari, bevosita ta'sir va bilvosita ta'sir. Tabiatni muhofaza qilish va o'zgartirish. Tabiatdan foydalanishda, uni o'zgartirishda hisobga olinishi zarur bo'lgan qonuniyatlar. Tabiat qonuniyatlarining ob'ektiv qonunlar ekanligi, ularni o'rganish zarurligi. Tabiat taraqqiyotining asosiy qonunlari. Yer landshaft qobig'ining bir butunligi va muayyan muvozanatda turishi. Tabiatdagi aylanma harakat, geologik, biologik, energetik aylanma harakatlar. Konlarning ochiq usulda qazib olinishi, yirik suv omborlarining qurilishi oqibatida tabiiy muhitda muvozanatning o'zgarishi, uning geografik va ekologik oqibatlari. Inson xo'jalik faoliyati va tabiiy muhitda yer osti va yer usti suvlari rejimining o'zgarishi hamda uning oqibatlari: cho'llashish va tuproqlarni sho'r bosishi. Biologik muvozanatning o'zgarishi va biologik modda aylanishning buzilish hamda bularning ekologik oqibatlari, atmosfera havosi tarkibiga ta'siri. Inson xo'jalik faoliyati ta'sirida geografik qobiqda issiqlik balansining o'zgarishi. Havoda karbonat angidrid gazi, aerozollar salmog'ining oshishi va uning yer yuzi havosi haroratiga, ob-havosi va iqlimiga ta'siri. Geografik komplekslarning inson tomonidan o'zgartirilishi. Landshaftlarning inson ta'siri darajasiga qarab turlarga bo'linishi: tabiiy, o'zgarmagan landshaft, kuchsiz o'zgargan, o'rtacha o'zgargan, kuchli o'zgargan landshaftlar. Landshaftlarning tez o'zgaradigan va barqaror komponentlari. Antropogen landshaftlar, buzilgan landshaftlar, madaniy landshaftlar. Amaliy baholash, bashoratlash va bashorat. Baholash, uning turlari: agroiqlim resurlarini, tuproqlarning sho'rlanishini, rekreatsion, rekultivatsion nuqtai nazardan baholash.

Global va regional geokologik muammolar fani bo'yicha:

Geokologik muammo tushunchasi. Geokologik muammolarning tasniflanishi. Global, regional va lokal geokologik muammolar. Landshaft

ekologiyasi. O'zbekistonda geokologik tadqiqotlar. Geotizim va ekotizim tushunchalari. Landshaft ekologiyasining tadqiqot ob'ekti - landschaft va uning morfologik qismlari. Landshaft atrof muhitning bir qismi sifatida. Landshaftda modda va energiya migratsiyasi. Geokologiyaning nazariy va metodologik asoslari. Geokologik konsepsiyalar, prinsiplar, yondashuvlar. Geokologik tadqiqotlarda dala-ekspeditsiya, kartografik, aerokosmik, GIS, modellashtirish metodlaridan foydalanish. Geokologik omil haqida tushuncha. Tabiiy va antropogen omillar, ularning turlari. Geokologik vaziyatni belgilovchi ko'rsatkichlar, ularni son va sifat jihatidan umumlashtirish.

Landshaftlarning ekologik funksiyasi. Moddalarning texnogen migratsiyasi va landschaftlarning uzgarishi. Antropogen ifloslanish manbalari. Geokologik muammolar yechimining ilmiy asoslari. Geokologik baholash. Geokologik vaziyatni baholash va tasniflash mezonlari. Landshaftlarni ekologik tahlil qilish va baholash tushunchalari. Yer usti va yer osti suvlarini baholash. Havo va iqlimiy ko'rsatkichlarni baholash. Landshaftlarga antropogen ta'sirni baholash, ekologik-xo'jalik balansi, geokologik baholash metodlari. Landshaftlardagi ekologik jarayonlarni modellashtirish. Landshaft ekologik modellashtirish mazmuni. Geokologik kartalashtirish. Geokologik kartalashtirish mazmuni, turlari va tasniflanishi. Geokologik kartalarni tuzishning metodologik asoslari.

Tabiiy muhitning inson xo'jalik faoliyati ta'sirida ifloslanishi turlari. Tabiatni muhofaza qilish va o'zgartirish. Tabiiy muhitning inson xo'jalik faoliyati ta'sirida ifloslanishining global va regional ekologik oqibatlari. Tabiatdan foydalanishda, uni o'zgartirishda hisobga olinishi zarur bo'lgan qonuniyatlar. Tabiat qonuniyatlarining ob'ektiv qonunlar ekanligi, ularni o'rganish zarurligi. Global va regional ekologik vaziyati, ularni geokologik tadqiqot qilish va baholash. Atrof-muhitni geokologik tadqiq qilish va baholash. Geokologik bashoratlashtirish va bashorat. geotizimlarni ekologik muvozanatlarini prognozlashtirish va prognozlarini ishlab chiqish ayni muddaodir. Geokologik monitoring. Tabiatdan foydalanishning geokologik asoslari. Global va regional ekologik monitoring natijalari asosida kartalashtirish. Landshaftlarda geokologik o'zgarish sabablari. Landshaftlarda geokologik o'zgarish oqibatlari.

Global va regional atmosferani ifloslantiruvchi manbalar. Atmosfera havosini ba'zi zararli moddalar bilan ifloslanishining REM. Suv manbalarining ifloslanishi. Orol dengizining Global va regional ekologik oqibatlari. Xo'jalik, ichimlik va madaniy maqsadlarda suvdan foydalanish. Xo'jalik-ichimlik va madaniy maqsadlarda suvdan foydalanish buyicha suv ob'ektlaridagi zararli moddalarning REM. Tuproq eroziyasi va uning oldini olish yo'llari. Tog'-kon sanoati va ekologik holat. Elektroenergetikaning global va regional ekologik atrof-muxitga ta'sirining asosiy omillari. O'rmon resurslari va ularning inson hayotidagi roli. Atrof-muhitni muhofaza qilishning chora tadabirlari. Insonning tabiatga, uning komponentlariga va elementlariga bevosita hamda bilvosita ta'siri. Geokologik muammolarning tarkib topishi va shakllanishi. Dunyo «issiq xonasi» va uning oqibatlari. Ozon tuynugi va uning oqibatlari. Cho'llashishning sayyoramiz bo'ylab hujumi. Dunyo okeanini ifloslanishi. Orol dengizi muammosi. O'zbekiston atmosfera havosining buzilishi. O'zbekiston suv boyliklaridan

oqilona foydalanish. O'zbekiston yer boyliklaridan oqilona foydalanish. Buzilgan erlarda rekultivatsiya tadbirlari amalga oshirish. Atrof-muhit ifloslanishining inson sog'lig'iga ta'siri va uning oqibatlari. Atrof-muhit muhofazasida aholi ekologik ongining ahamiyati. Tabiatning va unda ro'y beradigan jarayonlarning regionallik qonuniyati. Insonning xo'jalik faoliyati ta'sirida tabiatda suv rejimining o'zgarishi va uning oqibatlari. Insonning xo'jalik faoliyati ta'sirida atmosfera havosining o'zgarishi. Inson xo'jalik faoliyatining o'simlik va hayvonot olamiga ta'siri. Barqaror rivojlanish va atrof-muhit muhofazasi. Barqaror rivojlanish geoekologik indikatorlari.

Sug'oriladigan yerlar gidrologiyasi va gidrokimyosi fani bo'yicha:

Atmosfera yog'inlari va ularni baholash. Sug'oriladigan yerlardan bug'lanish va uning tashkil etuvchilari. Bug'lanishni miqdoriy baholash usullari: suv balansi usuli, bug'latgichlar usuli, lizimetrlar usuli, turbulent diffuziya usuli, issiqlik balansi usuli. Bug'lanishni aniqlash usullarini taqqoslash. Sug'oriladigan yerlarda suv zahiralarning o'zgarishi va grunt suvlari oqimi, ularni miqdoriy baholash masalalari. Sug'orish ishlari. Sug'orish ishlarining maqsadi, vazifalari. Sug'orishni samarali tashkil etish. Tuproq qatlamining tabiiy namligini baholash, sug'orishga qay darajada muhtojligini aniqlash usullari. Sug'orish ishlarini tashkil etish. Sug'orishda ishlatiladigan suvlarning sifatini baholash usullari. Sug'orish meyorini belgilovchi tabiiy va antropogen omillar, sug'orish meyorini aniqlash usullari. Sug'orish meyorini aniqlashning A.N.Kostyakov ifodasi. Sug'orish rejimini belgilash va u bilan bog'liq bo'lgan tabiiy nam yetishmaslikni aniqlash. Sug'orish tizimlari. Sug'orish tizimlariga kiruvchi gidrotexnik inshootlar va qurilmalar: bosh suv taqsimlagich inshoot, magistral kanal, truboprovod, gidrouzellar, kollektorlar-drenaj tarmoqlari, shlyuz-regulyatorlar, ularni optimal ekpluatatsiya qilish masalalari. Sug'orish usullari. Sug'orish turlari: aerazol sug'orish, qo'loplab sug'orish, egatlab sug'orish, sifon va turbalar yordamida, sun'iy yomg'ir usuli bilan sug'orish, o'simliklarni tuproq ostidan namlab sug'orish. Sug'orish tadbirlari. Sug'orish tadbirlari ta'sirida daryoning suv rejimi, gidrografik tarmoq strukturasi o'zgarishi va o'z navbatida daryolarning oqim miqdori va rejimiga ta'siri. Sug'orish tadbirlarining sug'oriladigan terri toriya suv rejimiga ta'sirini baholashdagi: region, massiv, maydon tushunchalari. Sug'oriladigan yerlarning umumiy suv muvozanati, aerotsiya qatlamining suv muvozanati tenglamasi. Sug'orish tufayli suv muvozanati strukturasi o'zgarishi. Sug'orish ta'sirida gidrogeologik sharoitning o'zgarishi. Sug'oriladigan yerlardan yalpi bug'lanish. Sug'oriladigan ekin maydonlari va ekin ekilmaydigan yerlardan bug'lanish, ularni baholash masalalari. Yalpi bug'lanishni hisoblash usullari. Yalpi bug'lanishni issiqlik – suv balansi usulida hisoblash. Ekin maydonlarida meteorologik elementlarning gorizantal o'zgaruvchanligi, uni yalpi bug'lanishni hisoblashda e'tiborga olish. Hisoblash ifodalari aniqligini baholash. Aeratsiya zonasida namlik almashishi. Aeratsiya zonasida namlik almashishi mexanizmi. Aeratsiya zonasida grunt suvlarining sarflanishi. Grunt suvlarining shimilish hisobiga to'yinishi, ularni miqdoriy baholash masalalari. Sug'oriladigan yerlarning suv-tuz balansi. Sug'oriladigan yerlarda shakllanadigan qaytarma suvlar. Sug'oriladigan yerlarda oqimning shakllanishi. Qaytarma suvlar. Qaytarma

suvlar miqdorini hisoblash usullari va ularni bashorat qilish. Sug'orish tadbirlari ta'sirida daryolarning suv va gidrokimyoviy rejimining o'zgarishi. Daryo suvlarining ionli tarkibi va ionli oqimning o'zgarishi. Sug'oriladigan yerlarda gidrologik va gidrokimyoviy jarayonlarning o'zaro bog'liqligi. Sug'orish jarayonlarini matematik fizika tenglamalari bilan ifodalash, modellashtirish masalalari.

Iqlim o'zgarishining gidrologik sharoitga ta'siri fani bo'yicha:

Iqlim o'zgarishining gidrologik sharoitga ta'siri fanining maqsadi, vazifasi, ob'ekti va predmeti. Global va mahalliy iqlimlar. Iqlim o'zgarishining boshqa fanlar bilan aloqasi. Iqlim o'zgarishining amaliy ahamiyati. Issiqxona samarasi va iqlim. Inson hayotida iqlimning ahamiyati. Iqlim o'zgarishi va tebranishi. Iqlim senariyalarni O'zbekiston hududi uchun moslashtirish. Iqlim isishi oqibatlarining aholi sog'ligiga bevosita va bilvosita ta'siri. "Gidrologik sikldagi o'zgarishlar, Dunyo okeani sathining ko'tarilishi, muzliklarning erishi, dengiz oqimlari. Qishloq xo'jaligi va oziq – ovqat xavfsizligi. Aholi soni o'sib borishi sharoitida tuproq va suv degradatsiyasi, sayyoramizda insonlarni oziq-ovqat bilan ta'minlashni murakkablashishi va bu sharoit iqlim o'zgarishi natijasida yanada yomonlashishi. Yaylovlarning mahsuldorligini kamayishi. Global isish–o'tloqlar, chakalakzorlar, o'rmonlar va boshqa ekotizimlar orasidagi chegaralarni o'zgartirishi mumkinligi. Iqlim o'zgarishiga moslashish. Xalqaro iqlim nazorati va iqlim o'zgarishiga oid meyyoriy huquqiy asoslar. Xalqaro huquq normalari, iqlim o'zgartirishi doir BMTning konvensiyasi, Kioto bayonnomasi, sof rivojlanish mexanizmi, qo'shma yaratish loyihalari. Issiqxona gazlarini atmosferaga chiqarishni qisqartirish bo'yicha Bali yechimi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Alibekov L.A. Inson va tabiat. – Samarqand, SamDU nashriyoti, 2020.
2. G‘ulomov P.N. Inson va tabiat. O‘quv qo‘llanma. – T.: “O‘zbekiston Milliy entsiklopediyasi” Davlat ilmiy nashriyoti, 2009.
3. Hugget R. Geocology.: – London and New York. Routledge. 1995.
4. Rafikov A.A., Sharipov Sh.M. Geoekologiya. – T.: “Adib”, 2014.
5. Zokirov Sh. Antropogen va amaliy landshafshunoslik. – Toshkent, 1998.
6. Zokirov Sh. S., Toshov X.R. Landshaftshunoslik. – T.: “Dizayn-press”, 2013.
7. Баратов П. Табиатни муҳофаза қилиш. – Тошкент: Ўқитувчи нашриёти, 1991.
8. Бесценная М.А., Орлов В.Г. Использование, преобразование и охрана водных ресурсов. Учебное пособие. – Л.: ЛГМИ, 1979.
9. Будыко М.И. Климат и жизнь. – Л.: Гидрометеоздат, 1971.
- Владимиров А.М., Ляхин Ю.И., Матвеев Л.Т., Орлов В.Г. Охрана окружающей среды. – Л.: Гидрометеоздат, 1981.
10. Гвоздецкий Н.А. Основные проблемы физической географии. – М., Высшая школа. 1979.
11. Горев Л.Н., Плешенко В.И. Методика гидрохимических исследований. – Киев: Виша школа, 1985.
12. Звонкова Т.В. Географическое прогнозирование. – М.: “Высшая школа”. 1987.
13. Зокиров Ш.С. Кичик худудлар табиий географияси. – Т., Университет. 1999.
14. Исаченко А.Г. Ландшафтоведение и физико-географическое районирование. – М.: 1991.
15. Исаченко А.Г. Оптимизация природной среды. – М.: “Мысль”. 1980. – 264 с.
16. Матвеев Л.Т. Физика атмосферы. – Л.: Санкт-Петербург.: Гидрометеоздат, 2000.
17. Мильков Ф.Н. Физическая география: современное состояние, закономерности, проблемы. – Воронеж, 1981.
18. Нигматов А., Р.Кулматов, А.Расулов, Ш.Мухамедов. Барқарор ривожланиш ва унинг тизимли индикаторлари. – Тошкент, 2015.
19. Никаноров А.М. Гидрохимия. – Л.: Гидрометеоздат, 1989.
20. Николаев В.А. Ландшафты азиатских степей. – М.: 1999.
21. Сочава В.Б. Введение в учение о геосистемах. – Новосибирск.: 1978.
22. Трофимов А.М., Шарыгин М.Д. Общая география: вопросы теории и методологии. – Пермь, 2007.
23. Турсунов Х.Т. Экология ва барқарор ривожланиш. – Т.: 2009.
24. Харченко С.И. Гидрология орошаемых земель. – Л.: Гидрометеоздат, 1975.

25. Хасанов И.А. Оценка природных территориальных комплексов Каршинской степи для оросительной мелиорации. – Т.: «Фан» 1981.
26. Шутьгин М.А. Мелиоративная гидрология. – М.: «Высшая школа», 1980.
27. Юренков Г.И. Основные проблемы физической географии и ландшафтоведения. – М., 1982.

**SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING TAYANCH
DOKTORANTURA IXTISOSLIKLARIGA KIRISH SINOVLARI UCHUN
MUTAXASSISLIK FANLARDAN TALABGORLARNING BILIMLARINI
BAHOLASH MEZONI**

Sinov topshirish shakli	Yozma
Ajratilgan vaqt	120 daqiqa
Savollar soni	5
Har bir savol uchun belgilangan ball	20
Eng yuqori ball	100